

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งานก่อสร้างเป็นงานที่มีกระบวนการดำเนินงานที่ต้องใช้ทักษะความรู้ ความสามารถวิธีการ เทคนิคการจัดการ รวมถึงการวางแผนในการจัดสรรทรัพยากรปัจจัยให้เพียงพอกับความต้องการ ภายใต้ข้อกำหนดของขอบเขตงาน งบประมาณ ระยะเวลา และคุณภาพ โดยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (สันติ ชินานูวัตินศ์, 2549) ทรัพยากรทางด้านวัสดุและอุปกรณ์ ถือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการในการดำเนินงานก่อสร้างโดยตรง แต่ความเปลี่ยนแปลงหรือความผันแปรของราคาวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้าง ย่อมส่งผลกระทบต่อโครงการก่อสร้าง อาจทำให้มีต้นทุนก่อสร้างที่สูงขึ้น, กำไรลดลงจากที่คาดการณ์ไว้ หรือเกิดความล่าช้าในการทำงาน ซึ่งจะนำความเสียหายมาสู่ผู้รับเหมาก่อสร้าง (กวี หวังนิเวศน์กุล, 2549)

สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ได้มีการจัดทำการสำรวจราคาวัสดุก่อสร้าง โดยแบ่งออกเป็นกรุงเทพฯ และเขตปริมณฑล, ภาคกลาง, ภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ผลที่ได้จากการสำรวจนั้นจะแสดงออกมาเป็นราคาเฉลี่ยรายเดือน, รายปี และนำไปสู่การจัดทำดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง ที่เป็นตัวเลขสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าวัสดุก่อสร้าง ยังนำไปใช้ประกอบในการคำนวณหาค่า K (Escalation Factor) เพื่อใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของค่างานก่อสร้าง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ถือว่าเป็นข้อมูลตั้งต้นที่ทางองค์กรอื่น ๆ สามารถดึงไปใช้ได้ เช่น กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ที่นำข้อมูลไปจัดทำเป็นราคากลางงานก่อสร้างของราชการ และบัญชีราคาวัสดุก่อสร้าง ค่าแรงงานสำหรับงบประมาณในปีต่าง ๆ หรือองค์กรอื่นที่สามารถนำไปใช้ในการประเมินราคาค่าก่อสร้าง, ต้นทุนค่าก่อสร้างต่าง ๆ (60 ปีดัชนีเศรษฐกิจการค้า, สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์)

อย่างไรก็ตามตั้งแต่ต้นปี 2550 ทางสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้มีข้อมูลราคาวัสดุก่อสร้างเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ทางสำนักดัชนีนำข้อคิดเห็นที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงการจัดทำราคาวัสดุก่อสร้างให้มีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของผู้ใช้งานมากยิ่งขึ้น โดยข้อคิดเห็นหลักสำคัญที่ประชาชนเรียกร้องได้แก่ ข้อมูลราคาวัสดุก่อสร้างที่กระทรวงพาณิชย์จัดเก็บยังไม่สอดคล้องตามราคาตลาด, รายการสินค้าวัสดุก่อสร้างยังมีน้อยไม่ครอบคลุมรายการสินค้าที่จำเป็นสำหรับการก่อสร้าง ต้องการให้เพิ่มรายการสินค้าวัสดุก่อสร้างทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และการเผยแพร่ข้อมูลที่ล่าช้า (การปรับปรุงการจัดทำราคาวัสดุก่อสร้าง, สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จึงนำมาสู่การศึกษาที่มีความมุ่งหมายต้องการสำรวจราคาสินค้าวัสดุก่อสร้าง ในส่วนภูมิภาคเทียบกับสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยข้อมูลราคาวัสดุก่อสร้าง ของจังหวัดสุรินทร์ เป็นกรณีศึกษา และนำหลักเกณฑ์ในการสำรวจ จัดทำข้อมูล เช่น เดียวกันกับทางสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า เพื่อผลที่ได้จะสามารถนำไปเปรียบเทียบกับราคาสินค้าวัสดุก่อสร้าง ที่สำรวจโดยกระทรวงพาณิชย์ ว่ามีความแตกต่างกันเช่นไร อีกทั้งยังสามารถนำไปเปรียบเทียบกับราคาวัสดุก่อสร้างในส่วนกลาง ซึ่งเป็นราคาวัสดุก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล 3 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ เพื่อแสดงถึงความแตกต่างของราคาวัสดุก่อสร้างในส่วนภูมิภาค กับราคาในส่วนกลาง ซึ่งผลที่ได้จากงานวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้ประเมิน วางแผนก่อนที่จะจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้าง และการซื้อสินค้าวัสดุก่อสร้างในราคาที่เหมาะสม ยิ่งไปกว่านั้นการศึกษานี้จะนำเสนอรายการวัสดุก่อสร้างบางรายการที่จำเป็นและยังไม่ครอบคลุมหรืออยู่ในบัญชีที่ทางสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้าฯ ได้จัดทำไว้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อสำรวจราคาสินค้าวัสดุก่อสร้างที่เป็นจริง ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์เทียบกับราคาสินค้าที่กำหนดโดยสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

1.2.2 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของราคาสินค้าวัสดุก่อสร้างในส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ที่สำรวจโดยสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

1.2.3 เพื่อเสนอแนะรายการสินค้าวัสดุก่อสร้างที่จำเป็นแต่ยังไม่อยู่ในบัญชีของทางสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ผลการสำรวจราคาสินค้าวัสดุก่อสร้างที่ได้ในพื้นที่ของ จังหวัดสุรินทร์ จะมีราคาแตกต่างจาก ราคาสินค้าวัสดุก่อสร้าง ที่สำรวจโดยสำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยมีนัยสำคัญ

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

งานวิจัยนี้มีขอบเขตของการศึกษาเฉพาะ ร้านค้าปลีกที่อยู่ภายในจังหวัดสุรินทร์เท่านั้น โดยข้อมูลที่ได้รับนั้น เป็นข้อมูลที่ได้รับความสะดวกเฉพาะในเวลาที่ทำการศึกษา

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ผลที่ได้จากการศึกษาสามารถแสดงถึงต้นทุนที่แท้จริงของราคาวัสดุก่อสร้างในส่วนภูมิภาคและสามารถนำไปใช้กับผู้รับเหมา ผู้ประมาณราคาค่าก่อสร้าง หรือผู้ว่าจ้างในการคำนวณราคาต้นทุนค่าก่อสร้างได้อย่างถูกต้อง

1.5.2 การศึกษานี้สามารถใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์แนวโน้มของราคาวัสดุก่อสร้างในส่วนภูมิภาคได้

1.6 นิยามศัพท์

วัสดุก่อสร้าง หมายถึง วัสดุที่ใช้ในจุดประสงค์สำหรับการก่อสร้าง ได้ถูกผลิตขึ้นมาเป็นจำนวนมากเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตที่มนุษย์สร้างขึ้นรวมไปถึงสถาปัตยกรรมที่ถูกสร้างขึ้น

ราคา (Price) หมายถึง จำนวนเงินที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ (สินค้าและ/หรือบริการ) โดยผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกัน ราคาเป็นปัจจัยหนึ่งของส่วนประสมการตลาดที่จะก่อให้เกิดความพึงพอใจต่อผู้บริโภค หากประเมินว่าผลิตภัณฑ์นั้นมีมูลค่า (Value) และก่อให้เกิดอรรถประโยชน์ (Utility) เหมาะสมกับราคาหรือจำนวนเงินที่จ่ายไป

ดัชนีราคา (Price Index) หมายถึง เครื่องวัดราคาเฉลี่ยของสินค้าและบริการจำนวนหนึ่งของปีใดปีหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับราคาเฉลี่ยของสินค้าและบริการในปีฐาน (Base Year) ซึ่งหมายถึงปีที่ภาวะเศรษฐกิจเป็นปกติ ไม่เกิดภาวะเงินเฟ้อ หรือการว่างงานในอัตราสูง พฤติกรรมของหน่วยเศรษฐกิจต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างปกติ ดัชนีราคาจะขึ้นอยู่กับระดับราคาเฉลี่ยแต่ไม่ได้ถึงคุณภาพของสินค้าและบริการ

การจัดซื้อ (Purchasing) หมายถึง การดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ วัสดุคิบ ตลอดจน เครื่องจักร เครื่องมือ เพื่อต้องการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของธุรกิจ โดยทั่วไปในทางธุรกิจ แบ่งการจัดซื้อออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ การซื้อเพื่อจำหน่าย และการซื้อเพื่อใช้หรือเปลี่ยนสภาพ